Redactiunea, Administratiunea
Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ.
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 118. Braşovŭ, Sâmbătă, 28 Maiu (9 Iunie) 1888.

Braşovŭ, 27 Maiu st. v. 1888.

Nu puţină sensaţiune a produsŭ faima, că împĕratulŭ Germaniei, într'o scrisóre autografă adresată ministrului de interne alŭ Prussiei Puttkammer, a luatŭ în apĕrare libertatea alegerilorŭ, ordonândŭ ca de aicĭ încolo acésta sĕ fiă pe deplinŭ respectată şi guvernulŭ sĕ se abţină în viitorŭ de orĭ-ce ingerinţă la alegerĭ.

Guvernulŭ prussianŭ pregătise adecă o lege pentru prelungirea periodului legislativ alŭ dietei dela trei la cincĭ anĭ. Acésta lege, se ḑice, primise deja iscălitura împĕratului, când minoritatea din dietă aduse în discusiune cestiunea abusurilorŭ şi presiunilorŭ prin carĭ în multe locurĭ s'a paralisatŭ cu desevêrşire libertatea alegerilorŭ.

Prinḑêndŭ de veste împĕratulŭ despre aceste încălcărĭ ale libertăţii electorale, s'a decisŭ a adresa memorata scrisóre ministrului Puttkammer, care fù mai multŭ acusatŭ de oposiţiă că a esercitatŭ o înrîurinţă neiertată asupra alegerilorŭ. În urma acestui pasŭ s'au născutŭ neînţelegerĭ în sînulŭ ministeriului prusianŭ, aşa că se vorbea de-o crisă ministerială.

Urmarea a fostŭ că publicarea legii de prelungire a periodului legislativŭ s'a amânatŭ, căcĭ nu se stabilise încă o înţelegere despre aceea, că óre sĕ se publice deodată cu legea şi rescriptulŭ împĕrătescŭ adresatŭ lui Puttkammer, în care casŭ acesta ar fi fostŭ silitŭ a se retrage.

Cum s'au aplanatŭ dificultăţile prin intervenirea prinţului Bismark la împĕratulŭ, cum nu, destulŭ că după scirea telegrafică, ce-o primimŭ aḑĭ, legea memorată a fostŭ publicată, ér de publicarea rescriptului împĕrătescŭ nu se face nicĭ o amintire.

Orĭ se va retrage acum ministrulŭ Puttkammer, orĭ nu, pentru lumea din afară este de interesŭ numai esistenţa acelei scrisorĭ autografe a împĕratului, care tractéză despre libertatea alegerilorŭ şi déca ea în adevĕrŭ esistă, ar fi tristŭ sĕ nu se publice.

Nu numai în Prusia se întêmplă abusurĭ electorale, nu numai acolo se calcă în picióre celŭ mai preţiosŭ paladiu alŭ poporului într'unŭ statŭ constituţionalŭ. Cei ce trăiescŭ sub „părintésca“ oblăduire ungurésca ar puté sĕ istorisésca în privinţa acésta lucrurĭ, de carĭ s'ar spăria şi celŭ mai înfocatŭ aderentŭ alŭ lui Puttkammer. Nu mai încape îndoiélă dér, că o enunciaţiune a liberalului şi generosului monarchŭ, care şéde aḑĭ pe tronulŭ germanŭ, ar esercita unŭ mare efectŭ moralŭ şi afară de barierele prussiane.

Este clarŭ, că numai atuncĭ se vorŭ puté realisa nobilele intenţiunĭ ale împĕratului Fridericŭ, când în statele sale va fi respectată înainte de tóte libertatea cetăţenilorŭ şi când representanţa poporului nu va fi numai o maşină de votatŭ şi o reuniune de mamelucĭ ai guvernului.

Pĕcatŭ numai că acestŭ liberalŭ şi înţeleptŭ monarchŭ sufere de-o bólă atâtŭ de grea, încâtŭ se luptă în cuntinuu cu mórtea, tocmai în nisce momente aşa de critice pentru Germania şi Europa.

Politică vamală română.

Sub acestŭ titlu scrie „N. fr. Presse“ următórele:

Nĭ-se telegrafiază din Bucurescĭ: Fóia ministerială „România Liberă“ accentuéză necesitatea promovării intereselorŭ agricole. Acésta se consideră aicĭ ca unŭ simptomŭ, că guvernulŭ vré sĕ părăsésca unilateralulŭ „sistemŭ de vamă protecţiunistŭ“. Va fi bine a nu da prea mare însemnătate acestui simptomŭ. Cumcă economia rurală română se află într'o stare desolată e lucru cunoscutŭ. Dér ar fi fórte sanguinicŭ a crede într'o apropiată schimbare a politicei vamale române. Semne, cum e aserţiunea de mai susŭ a fóiei bucurescene guvernamentale, s'au arătatŭ deja de repeţite orĭ, dér întotdéuna a urmatŭ o desamăgire. Nu de multŭ ajunse lucrulŭ chiar până la purparleurĭ diplomatice pentru o reîncepere a negociărilorŭ privitóre la încheiarea tractatului de comerciu; dér acestea *au fostŭ mai târḑiu desminţite, pentru-că au rĕmasŭ fără nicĭ unŭ resultatŭ.*

O inspecţiă la Cotrocenĭ.

Cetimŭ în „Monitorulŭ oficialŭ“ alŭ României:

Lunea trecută Regele Carolŭ alŭ României a inspectatŭ la Cotrocenĭ regimentulŭ 1 de geniu. Regele trecŭ pe dinaintea frontului regimentului, aşeḑatŭ în liniă de bătae în curtea casarmei, fiindŭ viu aclamatŭ de trupă, şi apoi procedă la examinarea instrucţiunei practice. După defilare, regele se îndreptă spre poligonulŭ geniului, unde inspectă diferitele lucrărĭ de fortificaţiă, de podurĭ şi drumurĭ de fierŭ, precum şi o instalaţiune de porumbei călĕtorĭ şi artele. Apoi visită în detaliu infirmeria corpului, bucătăriele şi sala de mâncare, grajdurile, remisele de materiale şi examină apoi diferitele trăsurĭ speciale pentru telegrafiă, pionerĭ şi drumŭ de fierŭ. După acésta regele visită şcólele corpului, biblioteca, magaziele de efecte şi diferitele salóne ale trupei, pe carĭ le găsi în cea mai mare curăţeniă. Şcóla copiilorŭ de trupă a geniului a atrasŭ cu deosebire atenţiunea Majestăţei Sale, care luă la cunoscinţă programele de studiu ce se predau în şcólă, puse mai multe cestiunĭ elevilorŭ spre a se asigura de buna lorŭ instrucţiune şi puse multŭ interesŭ a se încredinţa de îngrijirea ce li se dă în corpŭ. Asistă asemenea în sala de scrimă la asalturile ce făcură copii atâtŭ cu floreta câtŭ şi cu sabia, şi apoi merse la localulŭ de gimnastică unde făcură diferite exerciţiurĭ, carĭ au satisfăcutŭ cu totulŭ pe Majestatea Sa. Regele, după acésta, întruni pe d-nii ofiţerĭ în jurulŭ sĕu, le făcù băgările sale de sémă asupra mişcărilorŭ esecutate şi le mulţămi de buna stare în care a găsitŭ acestŭ corpŭ de elită.

Esportulŭ de spirtŭ alŭ Ungariei.

Din lună în lună esportulŭ de spirtŭ alŭ Ungariei decresce în modŭ înspăimântătorŭ. Ca dovadă aducemŭ următórele cifre, pe carĭ le publică o fóiă ungurésca de comerciu şi industriă din Pojunŭ:

In primele 6 lunĭ ale anului 1886—7 esportulŭ de spirtŭ alŭ Ungariei a fostŭ de 2,578.830 hectolitre. În acelaşŭ timpŭ însĕ a anului 1887—8 esportulŭ de spirtŭ s'a redusŭ la 1,175.911 hectolitre.

Fără îndoélă, că acéstă scădere a esportului de spirtŭ unguresců este a se atribui de-o parte dării prea marĭ pe spirtŭ, ĕr de altă parte causa este a se căuta în concurenţa din ce în ce mai mare ce i se face spirtului unguresců din partea României prin multele favorurĭ şi protecţiunĭ ce se facŭ industriaşilorŭ din ţéră din partea guvernului românŭ.

Totŭ aşa de puţinŭ îmbucurătóre suntŭ în privinţa acésta şi rapórtele ministrului de finance austriacŭ. Aşa d. e. pe când în Ianuarie din anulŭ acesta esportulŭ de spirtŭ alŭ Austriei a fostŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Rolulŭ femeii în societatea contimporană.

Scriitorulŭ şi literatulŭ francesŭ Adolph Franck a ţinutŭ în 11 Maiu a. c. o interesantă conferinţă, în profitulŭ „Asociaţiunei damelorŭ francese“, despre *rolulŭ femeii în societatea contimporană.*

Idea de a trata într'o conferinţă acestŭ subiectŭ, i-a dat'o d-lui Franck situaţiunea politică de aḑĭ a Europei şi în special atitudinea Germaniei faţă cu Francia; şi conferinţa a ţinut'o dênsulŭ în profitulŭ numitei societăţĭ, care are scopulŭ charitabilŭ de a da ajutorŭ şi a alina durerile şi suferinţele ostaşilorŭ rĕniţĭ pe câmpulŭ de rĕsboiu. D-lŭ Franck adecă, ţinêndŭ sémă de pacea înarmată şi de relaţiunile încordate dintre Germania şi Francia de-o parte, şi dintre Germania şi Rusia de altă parte, s'a gânditŭ negreşitŭ la viitorulŭ rĕsboiu, care póte isbucni în fie-ce ḑi. In casulŭ acesta, societatea damelorŭ francese va avé sĕ jóce unŭ rolŭ din cele mai importante.

Conferenţiarulŭ a pornitŭ dela veritatea faptului, séu amŭ puté ḑice dela axioma istorică că: adevĕrata civilisaţiune, civilisaţiunea morală a unei epoce séu a unei naţiunĭ, se mĕsură după condiţiunea ce i-o crează femeii séu după opiniunea ce şi-a conceput'o despre natura şi despre facultăţile femeii.

În Orientŭ, gârbovitŭ sub jugulŭ despotismului, femeia este o sclavă, ba mai puţinŭ decâtŭ o sclavă: o proprietate, unŭ lucru care se vinde şi se cumpără. Poseḑĭ turme câtŭ timpŭ le poţĭ hrăni şi supraveghia.

In Grecia femeia se presintă sub două aspecte diferite. Pe când bărbatulŭ apĕră patria în câmpulŭ de rĕsboiu orĭ se ocupă în *agora* (adunare) cu afacerile publice, femeia stă acasă şi n'are raporturĭ decâtŭ cu sclavii şi cu copiii; principala ei însărcinare e sĕ dea statului cetăţenĭ de sânge liberŭ, sĕ împedece amesteculŭ sângelui liberŭ cu sângele strein orĭ servilŭ. In afară de casă, ea e unŭ obiectŭ de artă, e căutată şi admirată pentru frumseţea sa, pentru spiritulŭ sĕu şi pentru graţiile sale; nicăerĭ însĕ ea nu inspiră respectŭ, ér fără respectŭ adevĕrată iubire nu esistă.

La Roma matróna e încungiurată de mare prestigiu; dér matróna, ca patriciană ce este, are chemarea numai sĕ conserve puritatea rassei aristocratice; ea n'are mai multe drepturĭ decâtŭ copii, cărora li-a datŭ lumina ḑilei; e supusă ca şi ei nemărginitei autorităţĭ a stăpânului casei: *pater familias.* Când ai ḑisŭ că e castă, că a păzitŭ casa şi că a torsŭ lână, ai ḑisŭ totŭ, ai isprăvitŭ cu laudele pentru ea.

La începutulŭ evului mediu, marele refugiu alŭ femeii, cu deosebire a celei francese, era mânăstirea; în lume însĕ, în *seculŭ*, cum se ḑicea atuncĭ, ea împărţia cu bărbatulŭ umilinţele şi crudele 'ncercărĭ ale servitutiĭ, fără a fi admisă la onorurile, la prerogativele şi la puterea seniorului feudalŭ. A fostŭ cu tóte astea timpulŭ cavalerismului şi alŭ cursurilorŭ de amorŭ, când s'au găsitŭ truverii şi trubadurii sĕ celebreze cu entusiasmŭ frumseţea şi virtuţile damelorŭ lorŭ. Dér nu trebue sĕ uitămŭ, că cavalerismulŭ şi amorurile sale mistice erau unŭ curatŭ idealŭ, o creaţiune a spiritului, în care căutau refugiu sufletele cele frumóse, desgustate de spectacululŭ lumei reale. Era o religiune a imaginaţiunii şi a visului, născută alăturea de religiunea dogmei şi a credinţei.

Rolulŭ femeii devine însemnatŭ în cursulŭ secolilorŭ XVI, XVII şi XVIII, când civilisaţiunea a îndeplinitŭ progrese admirabile, când ómenii au o ideiă din ce în ce mai înaltă despre sufletŭ, despre natura umană şi despre spiritulŭ umanŭ. Apăruseră marii poeţĭ, marii filosofĭ şi marii oratorĭ, ca Shakespeare, Milton, Descartes, Malebranche, Corneille, Racine, Bossuet, carĭ rĕspândiseră flacărĭ de lumină, da poesiă şi de elocinţă. Dér unde se esercită acéstă admirabilă şi binefăcĕtóre intervenţiune a femeii? Aceea a D-nelorŭ de Sévigné, Lafayette, de Maintenon şi la sfĕrşitŭ de totŭ a D-nei de Staël? În salóne, în lumea mare, în sînulŭ aristocraţiei de spirit. Alte femei remarcabile, fără sĕ fi scrisŭ ceva, decâtŭ póte scrisorĭ şi memorii, făceau de asemenea sĕ se simtă şi sĕ se guste influinţa lorŭ. Dér şi acestea aparţinéu salónelorŭ, lumei marĭ, *societăţii.* In afară de acésta, în burgesime, în poporŭ, în masele profunde ale naţiunei, femeia nu preţuia nimicŭ séu pré puţin; ea nu se ocupa de interesele generale, când se ocupa de ele, decâtŭ în formă de ecou, reproducêndŭ în vorbele şi în sentimentele lorŭ ceea ce încercau bărbaţii lorŭ. Ca şi femeia antică, era legată de casă, cu deosebirea numai, că mergea la serviciulŭ divinŭ şi rareorĭ la spectacule.

Care e însĕ şi care trebue sĕ fiă rolulŭ femeii, după conferenţiarŭ, în specialŭ celei francese, în timpulŭ de faţă, în seculŭ nostru alŭ XIX, atâtŭ de înaintatŭ deja şi atâtŭ de aprópe de sfĕrşitŭ?

Asupra acestui subiectŭ capitalŭ opiniunile suntŭ numeróse şi diverse, dér nu tóte suntŭ demne de a fi esaminate. Conferenţiarulŭ trece fără scrupulŭ asu-

abia de 420,805 hectolitre, pe atuncĭ în Februarie totŭ din anulŭ acesta esportulŭ a scăritŭ chiar la 33,826 hectolitre.

SCIRILE ȘILEI.

Se scrie din Deva: *Emigrarea Ciangăilorŭ* continuă încă. Mai în fiă-care a 2-a séu a 3-a ḑi se vĕdŭ trecêndŭ prin orașŭ câte 1 séu 2 carĕ cu Ciangăi. Bieţii ómenĭ suntŭ acum, când se ducŭ, multŭ mai prăpădiţĭ de cum au fostŭ când au venitŭ, și șoviniștii Devenĭ abia-i mai bagă în sémă. —

* *
*

In pétra fundamentulă a noului amvonŭ construitŭ în biserica catedrală din Cașovia s'a depusŭ, după obiceiu, unŭ documentŭ. E fatalŭ, ḑice „E.-s.", acestŭ documentŭ, fiind-că a fostŭ scrisŭ în limba germană. Căpeteniile orașului, cum de es. căpitanulŭ orășenesŭ, episcopulŭ Bubics și alţii au subscrisŭ cu tóte acestea acestŭ actŭ, care peste sute de anĭ va dovedi, ḑice „E.-S.", că Cașovia în anulŭ 1888 era orașŭ neaoșŭ germanŭ. — Ce sĕ-i facĭ décă e așa?

* *
*

La cererea d-lorŭ Ioanŭ Königes și soţĭ, ca sĕ se facă *comassaţiunea* și în hotarulŭ Brașovului, s'a stabilitŭ ḑiua de *19 Iulie a. c. pentru pertractarea judecătoréscă*. In satele dimprejurŭ, precum în Rĕșnovŭ, Cârstianŭ și Prejmerŭ, spiritele suntŭ iritate din causa punerei în lucrare a comassaţiei și în părţile aceste.

* *
*

Unŭ oficerŭ din armata comună, cu ocasiunea unei petrecerĭ din Strigonŭ, a ḑisŭ că *Csardașulŭ* nu e unŭ jocŭ europeanŭ, ci este *o bucăţică de Asiă*. In modulŭ acesta nu crede „Egyetértés" că-i va succede armatei comune sĕ câștige iubirea Maghiarilorŭ.

* *
*

Muscele columbace au dispărutŭ de pe la Deva, dér pentru aceea se află în mare cantitate în ţinutulŭ Dobrei, așa că economii de 4 sĕptĕmânĭ n'au putută scóte vitele din grajdurĭ.

* *
*

Reuniunea română de gimnastică și cântărĭ din locŭ va da Sâmbătă în 28 Maiu (9 Iunie) a. c. o *convenire colegială* în sala Otelului Nr. 1.

* *
*

In comitatulŭ *Peștei* bântue bóla egipténă de ochĭ, *trachoma*. In *Calocia* și pustele dimprejurime mai vîrtosŭ periculŭ acestei bóle epidemice e fórte seriosŭ. Din partea statului s'au luatŭ mĕsurĭ energice pentru împedecarea epidemiei.

* *
*

Fabricantulŭ de tunurĭ *Krupp* a cumpăratŭ dreptulŭ de a fabrica pentru Germania puscĭ după noulŭ sistemŭ alŭ lui *Hiram Maxim*. Aceste puscĭ slobodŭ 60 de glónţe pe minutŭ. Se ḑice că inventatorulŭ va pune la dispoziţiă Austro-Ungariei 30 de puscĭ de felulŭ acesta.

* *
*

După cum vestesce „Journal des Débats" între călĕtorii sosiţĭ cu vaporulŭ din Tonking la Algir a isbucnitŭ *colera*.

* *
*

Desertorii ungurĭ despre carĭ amŭ amintitŭ că au fostŭ arestaţĭ în Câmpu-Lungŭ, au fostŭ eliberaţĭ în urma interogatorului ce li s'a luatŭ. S'a datŭ ordin sĕ li se elibereze condicuţa, ca sĕ pótă întra în serviciu ca servitorĭ.

* *
*

Cetimŭ în „Democraţia" din Bucuresci: „D-lŭ Ioanŭ Ch. *Anastasiu*, compatriotulŭ nostru, inginerŭ mecanicŭ și electro-technicŭ, care a instalatŭ lumina electrică în *Residenz-Theater* din Berlinŭ, a fostŭ chematŭ din Berlinŭ la Bruxelles de către renumitulŭ fabricantŭ de arme H. Pieper. Cu ocasia esposiţiei universale, ce va avé locŭ la Bruxelles, d-lŭ H. Pieper a concuratŭ cu mai mulţĭ fabricanţĭ, pentru iluminarea unui aquarium și a grădinilorŭ esposiţiei prin lumină electrică, și a isbutitŭ în concursŭ. Atuncĭ d-lŭ H. Pieper se adresă în Berlinŭ la Societatea generală de electricitate (vechia societate Edisonŭ), cerêndu-i unŭ inginerŭ instalatorŭ competinte pentru a efectua opera de care vorbimŭ, și societatea berlinésă recomandă pe compatriotulŭ nostru I. C. Anastasiu. Acestŭ tînĕrŭ muncitorŭ și talentatŭ lucréză, la gréua operă ce i s'a încredinţatŭ, singurŭ și fără controlŭ."

Nr. 137—1888.

CONVOCARE.

În conformitate cu prescrisele §-lorŭ 14 și 21 din statutele Asociaţiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, și în conformitate cu conclusulŭ adunării generale dela Sibiu din 1887 de dto 29 Augustŭ, ședinţa II. pt. prot. 21, precum și cu conclusulŭ comitetului dto 29 Maiu 1888. Nr. 137, adunarea generală pentru anulŭ curentŭ se convócă prin acésta în opidulŭ **Abrudŭ** pe **24 Iulie (5 Augustŭ)** și ḑilele următóre.

Aducêndŭ acésta la cunoscinţa publică, invitŭ pe toţĭ membrii Asociaţiunei a lua parte în numĕrŭ câtŭ mai mare la ședinţele adunării.

Presidiulŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ.

Sibiiu, la 7 Iunie 1888.

In lipsa de președinte:
Georgie Bariţiu.

Dr. I. Crișianu,
secretarŭ II.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei."

Șiria, 27 Maiu 1888.

Raportŭ despre adunarea preoţilorŭ din trei districte protopopescĭ gr. catolice din comit. Aradului, ţinută la 22 Maiu st. n. în Siria. (Vilăgos.) La 1-a Martie a. c. O. D. Marcŭ Pascuţiu, preotŭ în Miniadŭ, făcŭ unŭ apelŭ insufleţitorŭ la toţĭ preoţii uniţĭ din Com. Aradului, în care'i provócă — fiindŭ că suntem puţinĭ la numĕrŭ câte într'unŭ districtŭ v. archidiaconalŭ, — sĕ ne aliămŭ pentru desbaterea unorŭ cestiunĭ mai generale, carĭ privescŭ interesele nóstră bisericescĭ, culturale și materiale. Vocea lui n'a sunatŭ în pustiu. Maioritatea preoţilorŭ fiindŭ de acordŭ cu acéstă dorinţă, nu pregetă a-i trimete salutările lorŭ pentru acéstă ideă salutară, spunêndŭ fiăcare unde sĕ fiă adunarea și cine sĕ o presideze. Increderea celorŭ mai mulţĭ se concentră în M. O. D. Vasiliu Zsiros paroch-protopopŭ de Siria, care ca primulŭ președinte și convocă adunarea la oficiulŭ sĕu pe 22 Maiu st. n. a. c.

In acéstă ḑi memorabilă pentru noi, după serviciulŭ divinŭ celebratŭ la 9 óre a. m. întrunindu-ne la ședinţă, vĕḑurămŭ de faţă pe M. O. D. Vasiliu Zsiros (Siria), O. D. Marcŭ D. Pascuţŭ (Miniadŭ), Iosifŭ Flore (Giuluţa), Vasiliu Steer (Biel), Ioanŭ Mihalca (Simand), Alexandru Popŭ (Berzova), Vasiliu Bistranŭ (Siria), Ioanŭ Puscașu (Felminisiu), Vasiliu Anca (Krestaminișŭ) și Adalbertŭ Pitucŭ (Galsia). Va se ḑică dintre 14 preoţĭ competinţĭ se înfăţișară 10 insĭ.

Președintele deschiḑêndŭ ședinţa cu o bineventare și salutare frăţéscă provenită din inimă, rógă adunarea ca sĕ-șĭ alégă de aci nainte de președinte totdéuna pe acelŭ M. O. D. protopopŭ, în a cărui districtŭ se vorŭ ţiné ședinţele viitóre, carĭ se decidŭ a fi ambulante și sĕ se ţină în totŭ anulŭ de dóuĕ orĭ: primăvéra în luna lui Maiu, ér tómna în luna lui Septemvre. In decursulŭ pertractărilorŭ se ceti telegrama de felicitare dela oficiulŭ parochialŭ din Șeitin. Ea sună astfelŭ: „Impiedecaţĭ fiindŭ cu zidirea bisericei și școlei, nu putemŭ participa. Primiţĭ sincerile nóstre felicitărĭ. Dorimŭ aliarea cercurilorŭ de Makó, Simand, Biel si Șiria, așa că patru protopopiate sĕ-șĭ ţină adunarea în Șeitinŭ binecuvêntându-se biserica ce se va zidi, Salutare! Maiorŭ, Görög, Secula." Adunarea cu viuă plăcere ia actŭ despre acéstă frăţéscă aducere aminte și proiectulŭ memoratŭ în acea telegramă cu toţii ĭlŭ dorescŭ. Epistola oficiósă însĕ a M. O. D. Ioanŭ Popp protopopŭ alŭ districtului de B. Sebeș, în care se espectoréză contra acestei adunărĭ, ḑicênd că întrunirea ei e anticanonică și prejudecă drepturile districtelorŭ, ce póte involva urmărĭ neplăcute, din partea fiăcărui Domnŭ preotŭ se ascultă cu părere de rĕu și indignaţiune, Noi ne-amŭ adunatŭ din bună voiă și avemŭ firma speranţă, că bunulŭ nostru păstorŭ sufletescŭ va întări organisarea nóstră și tendinţa de a conveni în totŭ anulŭ la asemenĭ adunărĭ, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că fiindŭ câte 3 séu 4 preoţĭ numai într'unŭ districtŭ protopopescŭ, convenirile micĭ districtuale abia se potŭ ţiné. Dér décă ţinerea acelora s'ar și realisa totușĭ prin atarĭ adunărĭ imposante „in corpore" mai multŭ bine putemŭ esopera, și ea nu se va opune nicĭ-când, ca adunările protopopescĭ districtuale sĕ nu se pótă efectui acolo unde e de lipsă.

In decursulŭ acestei intrunirĭ se făcură mai multe propunerĭ meritorie, ca d. e. înfiinţarea bibliotecei districtelorŭ acestui comitatŭ, îndreptarea unorŭ defecte ce obvinŭ la inducerea matriculelorŭ, regularea pensiunei viduo-orfanale, unele modificărĭ cu ocasiunea emiterii cercularelor, regularea congruei preoţescĭ etc., carĭ tóte suntŭ induse mai indetailatŭ în protocolulŭ ședinţei, ce după descriere se va comunica pentru aprobarea mai înaltă și cu măritulŭ nostru guvernŭ diecesanŭ

Ioanŭ Mihalca, notariulŭ ședinţelorŭ, citesce apoi opulŭ sĕu liturgicŭ lucratŭ cu multă erudiţiune „Despre tămâie", ér în fine A. Pitucŭ rostesce discursulŭ sĕu întitulatŭ: „Sânta unire și desvoltarea nóstră naţională."

S'a decisŭ apoi ca adunarea viitóre sĕ se ţină la Simandŭ. Era trecută 1 óră d. m. când finirămŭ consultările nóstre decurse între marginile celei mai bune concordie și armonie.

La învitarea onor. d-nŭ Vasiliu Zsiros satisfăcurămŭ și cerinţelorŭ naturalĭ la ospitala-i masă, care cu cea mai intimă iubire și cu cea mai cordială afabilitate ne întimpină ca unŭ adevĕratŭ și amabilŭ stăpânŭ de casă, pentru care generósă ospitalitate cu ocasiunea despărţirei — până la revedere în Simand la tómnă — binemeritatului domnŭ protopopŭ din sufletŭ cu toţii și îi poftirămŭ ca bunulŭ Dumneḑeu sĕ-lŭ ţină în deplină fericire la mulţĭ și îndelungaţĭ anĭ. — Primiţĭ ș. c. l.

Adalbert Pitucŭ, notarŭ de corespondenţe, par. de Galșa.

Vasiliu Zsiros, președinte,—protopop al distr. de Siria

---

pra tuturorŭ opiniunilorŭ socialiste și materialiste.

Socialismulŭ, pórte elŭ orĭ ce nume, tinde a face din corpulŭ socialŭ o *colectivitate*, unde sĕ dispară individulŭ, familia și statulŭ. Acésta-i o invenţiune monstruósă, care nu-șĭ va câștiga adepţĭ, căcĭ cu câtŭ mai desŭ va fi pusă înaintea ochilorŭ, cu atâtŭ mai multă oróre și disgustŭ va inspira.

Cu opiniunea materialistă nu vrea sĕ-șĭ pérdă conferenţiarulŭ timpulŭ, căcĭ materia neacceptândŭ alte legĭ decâtŭ ale mecanicei séu ale instinctului bestialŭ, înzadarŭ amŭ căuta, fiă pentru bărbatŭ, fiă pentru femeiă, regulele moralei, inspiraţiunile consciinţei, prescripţiunile datorinţei, impulsiunile carităţii, scopul de votamentului și al sacrificiului. Pe stradele Parisului a auḑit strigându-se un ḑiar întitulatŭ: „*Nicĭ Dumneḑeu nicĭ stăpână*." Conferenţiarulŭ a ḑisŭ atuncĭ, în interiorulŭ sĕu, redactorului și cetitorului convinsŭ ale acestui ḑiarŭ: „Te 'nșelĭ amice; chiar prin aceea că ești fără Dumneḑeu, vei găsi unŭ stăpânŭ; acestŭ stăpânŭ va fi orĭ-care se va simţi mai tare decâtŭ tine și va voi sĕ te constrîngă a'i îndeplini voinţele". Celŭ ce crede 'n Dumneḑeu, n'ascultă decâtŭ de legea lui Dumneḑeu înscrisă în consciinţa sa, și mai bine va suferi mórtea decâtŭ sĕ-șĭ calce pe consciinţă, prin urmare va rĕmâné liberŭ.

Suntŭ alte două opiniunĭ, carĭ trebue sĕ fiă esaminate mai de aprópe. Cea dintâiu, care a făcutŭ si face mai multŭ sgomotŭ, ne arată pe femeia oprimată în societatea contimporană și prin aceea condamnată chiar la unŭ rolŭ subalternŭ. Și pentru ce femeia e oprimată? Fiindcă nu se bucură de aceléșĭ drepturĭ ca bărbatulŭ. Ea e absolutŭ eschisă din viéţa politică; ea nu face parte nicĭ din parlamentŭ, nicĭ din consiliele generale, nicĭ din consiliele municipale, nicĭ din vr'o magistratură politică, judiciară orĭ administrativă; ea nu face de locŭ parte din diferitele corpurĭ electorale. De aci vine, că nu se ţine nicĭ o sémă nicĭ de aspiraţiunile, nicĭ de trebuinţele femeii, ba încă e pré fericită când nu se guvernéză și nu se administréză în contra ei. Au fostŭ, nu de multŭ, associaţiunĭ organisate pentru emanciparea politică a femeilorŭ. Unŭ partisanŭ de frunte alŭ acestei emancipărĭ este scriitorulŭ, economistulŭ, filosofulŭ de celŭ mai mare meritŭ Iohn Stuart Mill.

Conferenţiarulŭ susţine părerea contrară. Femeia nu posede nicĭ una din calităţile morale și fisice, carĭ facŭ pe oratorii și pe tribunii adunărilorŭ publice ai adunărilorŭ legislative, ai clubburilorŭ și ai întrunirilorŭ simple electorale. Ea n'are nicĭ gestulŭ acelora, nicĭ vocea lorŭ, nicĭ mânia lorŭ reală orĭ simulată, nicĭ puterea lorŭ de invective, nicĭ forţa lorŭ de resistenţă în faţa strigătelorŭ și ameninţărilorŭ unei mulţimĭ escitate. Acele femei, carĭ jócă unŭ rolŭ în aceste ocasiunĭ și carĭ au reușitŭ chiar a'șĭ face unŭ renume de marĭ cetăţene, nu suntŭ, de sigurŭ, acelea pe carĭ aţĭ voi sĕ le luaţĭ ca modele. Și ce amŭ deveni, décă n'ar fi așa? Obosiţĭ, enervaţĭ, asurḑiţĭ de aceste lupte esteriore, ne-amŭ găsi érăsĭ reintrândŭ în casă, resuscitate la vatra nóstră. Ar trebui sĕ discutămŭ cu femeia nóstră, cu fiica nóstră, cu mama nóstră meritele și defectele unui candidatŭ, viţiele orĭ perfecţiunile unei legĭ, ale unei mĕsurĭ de poliţiă orĭ ale unui tractatŭ comercialŭ.

De altmintrelea, egalitatea de drepturĭ presupune, pretinde egalitate de datorinţe. Chemândŭ pe femeiă la urna scrutinului, va trebui decĭ sĕ'i deschiḑĭ și casarmele, școlele militare și a o întrebuinţa în câmpulŭ de luptă. Ea va comanda regimente și armate 'ntregĭ, va face parte din gendarmeria și din poliţiă. Trecêndŭ la o altă ordine de funcţiunĭ, ea nu va fi de asemenea la loculŭ sĕu ca advocatŭ, pe scaunulŭ de magistratŭ séu pe băncile juraţilorŭ. Ei nu-i aparţine a scruta consciinţa unui criminalŭ orĭ a pronunţa o sentinţă de mórte.

Dér fiindcă femeia nu e potrivită pentru viéţa politică orĭ fiindcă nu póte juca unŭ rolŭ activŭ în statŭ, urméză óre că trebue legată de casă orĭ închisă în viéţa internă, în cerculŭ mai multŭ orĭ mai puţinŭ strîmtŭ alŭ familiei? Căcĭ acésta e a doua părere, la care 'șĭ-a propusŭ conferenţiarulŭ a se opri.

Nu mai e nicĭ o îndoială, că femeia este regina, îngerulŭ păzitorŭ, divinitatea vetrei familiei. In nicĭ o parte presenţa sa nu e atâtŭ de binefăcĕtóre și așa de necesară. In nicĭ o parte nu esercită ea o putere așa de reală, așa de activă, așa de respectată, când negreșitŭ ea însășĭ e respectată și n'a fostŭ victima unei alegerĭ de totŭ nenorocite. „*Femeia e casa*", ḑice înţelepciunea indiană. Lipsindŭ ea, familia, împrăștiată, a încetatŭ de a esista. Dér fără a vorbi de femeile, carĭ n'au o vatră familiară, cărora lĭ-e imposibilŭ séu, din diferite cause, fórte greu a avé una, e cu totulŭ nedreptŭ, cu totulŭ contrarŭ binelui generalŭ de a nu lăsa deschisă decâtŭ acéstă unică sferă activităţii, inteligenţei, devotamentului nesecabilŭ alŭ jumătăţii genului umanŭ, care e femeia.

Mai pre susŭ de familiă și de statŭ, care datoresce femeii onórea și forţa lorŭ, carĭ 'șĭ tragŭ din sînulŭ ei principiile lorŭ de conservare și de perfecţionare, e societatea. Ce e societatea? E cu totulŭ altceva decâtŭ ceea ce se numesce lume; este natura umană consi-

Literatură.

„Foia bisericéscă și școlastică“, apare de 2 orî pe lună în Blașŭ. Redactorî: Dr. Iónŭ R a ț ŭ și Alexandru U i l ă c a n ŭ. Nr. 17 dela 1 Iunie n. cuprinde în partea bisericéscă: Sân-Georgiulŭ și Pascile. Sĕ fundămŭ grânare bisericescî-școlare, de Emiliu Vicașŭ. Câteva date despre propagarea Creștinismului în seculii primî ai creștinătăței, de Iónŭ Ceontea. Tatălŭ nostru (unŭ ciclu de meditațiunî), de Victorŭ Smigelschi. Bibliografiă. Varietățî. — In partea școlastică: Cochetăria séu pofta de a plăcé tractată din punctŭ de vedere pedagogicŭ, de S. P. Radu. Ceremoniile nupțialî la Romanii anticî, de Octavianŭ Bonfiniu. Tractarea unei bucățî de lectură, de R. Simu. Revista instrucțiunei. Ordinațiunî ministeriale pentru școlele medii. Lucrările în acéstă lună. Ce sĕ facemŭ cu pomii stricațî de frigulŭ iernei trecute? Diverse.

Sciri polițienescî.

Cu ocasiunea ḑilei de têrgŭ țigana Vajda Kati a fostŭ prinsă furândŭ pănură dela unŭ Sĕcuiu și a fostŭ predată judecătoriei de cercŭ.

Esamene de calificațiune.

Dintr'unŭ circularŭ alŭ consistorului archidiecesanŭ din Sibiiu estragemŭ următórele:

„In înțelesulŭ art. de lege XVII din 1879 § 3 învĕțătorii, carî au intratŭ în funcțiune dela 1872, precum și aceia, carî șî-au procuratŭ testimoniu de cualificațiune între anii 1872—1881, suntŭ datorî a se provedea cu diplomă și din limba maghiară, căcî altcum nu mai potŭ funcționa ca învĕțătorî.“

Decî provocațî suntŭ învĕțătorii pe carî îi privesce amintitulŭ art. de lege, ca sĕ se supună esamenului de calificațiune înaintea comisiunei instituite la preparandia de statŭ din Szekély-Keresztur pe terminulŭ de 28, 29 și 30 Iuniu st. nou a. c.

Cererile pentru admitere au a se adresa pe calea inspectorilorŭ regii de școle, cătră inspectoratulŭ regescŭ de școle alŭ comitatului Udvarhely până la 15 Iuniu st. nou.

Mulțămită publică.

Roșia Secașană, 30 Maiu 1888.

In 20 Maiu ținêndu-se esamenulŭ cu copiii din școla nóstră confesională și aflându-se chiar pe atuncî în comuna nóstră stimabilulŭ domnŭ Vasilie *Olteanu*, advocatŭ în Blașiu, a asistatŭ și d-sa la esamenŭ și audindŭ rĕspunsurile precise ale școlarilorŭ, a binevoitŭ a dărui 5 fl. v. a. spre a se procura cărțî scolastice pentru școlarii lipsițî.

Pentru acestŭ darŭ primescă în numele tinerelorŭ mlădițe sincera mulțămită. Fiă, ca esemplulŭ d-sale sĕ 'lŭ imiteze câtŭ mai mulțî.

Ioanŭ Deacŭ,
parochŭ gr. cat.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Sibiiu, 8 Iunie. — Astăḑî se începe conferența pentru esecutarea regulării graniței dintre Ungaria și România, sub presidiulŭ comitelui supremŭ Bethlen. La conferență vorŭ lua parte fișpanii comitatelorŭ mărginașe, inginerii, generalulŭ Fabinyi, Majorulŭ din statulŭ majorŭ generalŭ Groller. Cele șése secțiunî împreună cu secțiunile române vorŭ începe în 15 Iunie lucrările de regulare la fața locului.

Potsdam, 8 Iunie. — Împĕratului îî merge mai rĕu. Tușesce mai tare și supurațiunea (secrețiunea de puroiu) a crescutŭ.

Berlinŭ, 8 Iunie. — „Reichsanzeiger“ publică legea privitóre la prelungirea periodului legislativŭ pe cincî anî.

DIVERSE.

O școlă de agitatorî. — La Berna, în Elveția, este vorba sĕ se înființeze o *școlă pentru rĕspândirea socialismului* în care sĕ se formeze agitatorî iscusițî. Vorŭ fi două cursurî cu următórele materii: A. Pentru începĕtorî: 1. Esplicare critică a istoriei elvețiane. 2. Dreptulŭ constituționalŭ. 3. Principiile fundamentale ale democrației sociale. 4. Retorica. 5. Invĕțămêntulŭ agitațiunei. B. Pentru cei mai înaintațî: 1. Istoria economiei politice cu esplicarea sistemelorŭ. 2. Invĕțăturile lui Carl Marx. 3. Inceputŭ pentru câștigarea și rĕspândirea materialului statisticŭ. 4. Discuțiunî asupra cestiunilorŭ ḑilei ca pregătire pentru activitatea de agitatorŭ. Personalulŭ didacticŭ, care ia asupră'șî predarea gratuită a instrucțiunei, se va compune din tovarășî și amicî ai organisațiunei lucrătorilorŭ.

Influința pădurilorŭ asupra climei. Academia silvană din Nancy, după observațiunile punctuóse, ce le-a făcutŭ cu privire la influința pădurilorŭ asupra climei, a constatatŭ următórele: I) In ținuturile pădurose de 10 orî a ploatŭ mai multŭ, decâtŭ în celea fără pădurî, și în privința acésta pădurile de bradŭ au avutŭ efectŭ de două orî așa mare ca celea cu frunḑă lată. 2) In pădurile cu frunḑa lată, frunḑele căḑute prindŭ 10% din ploiă și numai 90% ajungŭ în pămêntŭ, pe când la pădurile de bradŭ acéstă proporțiune schimbă la 50%, așadéră în pădurile cu frunḑa lată pămêntulŭ numai chiar atâta ploiă capĕtă, ca și în ținuturile fără pădurî, dér fiindcă evaporarea din solulŭ atâtorŭ pădurî face numai $^1/_3$ din aceea, ce volatiléză în ținuturile fără pădurî, pentru aceea solulŭ atâtorŭ pădurî totușî rĕmâne cu multŭ mai umedŭ, și de aci provine, că isvórele de comunŭ în atarî locurî se nascŭ. 3) Décă solulŭ pădurilorŭ e acoperitŭ cu muschî séu cu frunḑișŭ căḑutŭ, atuncî evaporarea face numai $^1/_6$ parte, și din acestea în genere numai fórte cu încetulŭ se întêmplă evaporarea, de aci provine, că pădurile de pe șesŭ așa de multŭ stêmpĕră aerulŭ ținuturilorŭ din giurŭ, împedecându-i desecarea. Decî pădurile în genere îmblânḑescŭ escentricitățile climei: stêrpirea pădurilorŭ totdéuna și în totŭ loculŭ grăbesce neproductivitatea.

Unŭ originalŭ. — Acum câteva ḑile a sositŭ la Verona o casă pe róte locuită de doi Englesî, bărbatulŭ și femeia, care 'șî facŭ călĕtoria de nuntă. Casa, care la prima vedere sémĕnă cu una din acele trăsurî cu care călĕtorescŭ saltimbancii, dentiștii, espuitorii de curiosităță, a plecatŭ în ḑiua următóre la Mantua. Proprietarulŭ ei este d. A. Samler Brown, din Londra, unŭ omŭ bogatŭ și de sigurŭ totŭ atâtŭ de originalŭ pe câtŭ e de avutŭ. Este unŭ tênĕrŭ simpaticŭ, elegantŭ. Soția sa asemenea. Casa lorŭ pe róte nu e tocmai mare. Dér nimicŭ nu-i lipsesce ca sĕ complecteze ilusiunea: dela bibliotecă până la alcovŭ, dela pat până la scaune, dela salonŭ până la cuhniă, o cuhniă minusculă cu o mașină de tuciu ce se încălḑesce cu petroleu. Intr'unŭ colțŭ se vede albumulŭ cu desemnurî alŭ d-nei Brown, în altulŭ unŭ aparatŭ de fotografii alŭ domnului, și rĕspândite jurŭ împrejurŭ și atârnate într'o ordine perfectă de pĕreții tapetațî ai trăsurii séu puse în cutióre, obiectele de toaletă și uneltele bucătăriei, farfurii, sticle, binocle, dichisurî de pescuitŭ. Nu e nicî unŭ singurŭ centimetru de spațiu neutilisatŭ. Au asemenea și o pompă mică. D-lŭ Samler Brown a plecatŭ din Londra în luna Noemvrie anulŭ trecutŭ. A visitatŭ astfelŭ Francia; visitéză acum Italia. Se va duce apoi în Elveția, de unde se va întórce în Englitera. La trăsură suntŭ înhămațî doi cai voinicî bretonî, carî facŭ, fără a se obosi, câte cincî-ḑecî de chilometre pe ḑi.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 8 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescî	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.42	„	8.46
Napoleon-d'orî . . .	„	10.—	„	10.03
Lire turcescî . . .	„	11.30	„	11.35
Imperialî	„	10.30	„	10.35
Galbinî	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescî . . .	„	10.7—	„	108.—
Discontulŭ		$6^1/_2$—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	99.10
Renta de hârtiă 5%	86.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.40
Bonurî rurale ungare	104.80
Bonurî cu clasa de sortare	104.80
Bonurî rurale Banatŭ-Timișŭ . .	104.75
Bonurî cu cl. de sortare	104.70
Bonurî rurale transilvane	104.20
Bonurî croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	125.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.75
Renta de hârtiă austriacă	79.45
Renta de argintŭ austriacă	80.90
Renta de aurŭ austriacă	109.75
Losurî din 1860	137.30
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	866.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	282.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	283.70
Galbenî împĕrătescî	5.94
Napoleon-d'orî	$10.01^1/_2$
Mărcî 100 împ. germane	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Bursa de Bucurescî.

Cotă oficială dela 24 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	90—	91.—
Renta rom. amort. 5% . . .	$91.^1/_2$	$92.^1/_2$
Renta convert. 6%	89.—	90.—
Impr. oraș. Buc. 10 fr. . . .	35.—	38. —
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	106.—
„ „ „ 5% . . .	$89.^3/_4$	$70.^1/_4$
„ „ urban 7%	107.—	$107.^3/_4$
„ „ „ 6%	98.—	99.—
„ „ „ 5%	$85.^1/_2$	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei. .	945.—	960.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	220.—	225.—
Ac. de asig. Națională. . . .	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	$16.^3/_4$	17.—
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.—	22.—
Aurŭ contra argintŭ séu bilete	16.—	$16.^3/_4$
Florinŭ valóre austriacă . . .	2.01	2.

Editórŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

derată în *ensemblulŭ* și în desvoltarea continuă a facultăților sale. Familia a fostŭ creată și esistă în interesulŭ societății, séu, ceea ce e totŭ una, în interesulŭ naturei umane, din respectŭ pentru demnitatea sa. In acelașî interesŭ s'a formatŭ, în epocele de civilisațiune, și trebuia sĕ fiă guvernat statulŭ. Statul nu e societatea, fiindcă elŭ nu e natura umană; dér statulŭ nu valoréză, nu subsistă și nu se măresce decâtŭ prin societate. Elŭ profită de tóte luminile și de tóte virtuțile ei; elŭ cade și piere prin vițiele ei. Totŭ așa și familia; calitățile și defectele sale, perfecționările și căderile sale suntŭ ale societății, care a datŭ nascere și e fundamentulŭ necesarŭ alŭ familiei.

Fi-va óre greu acum — ḑice conferențiarulŭ — a arăta, că femeia, femeia modernă, și în specialŭ pentru dênsulŭ femeia francesă are sĕ îndeplinéscă unŭ rolŭ în societatea actuală, ca femeia francesă în societatea francesă, ale cărei trebuințe și nenorocirî atâtŭ de bine le cunósce și le-a simțitŭ atâtŭ de crudŭ? Acestŭ rolŭ este esercitarea carității; ce atâtŭ de bine a înțeles'o femeia francesă. In Francia, atâtŭ de rĕu cunoscută, atâtŭ de calumniată în afară de fruntariele sale, și mai alesŭ în Parisŭ, teatrulŭ atâtorŭ revoluțiunî, vatra atâtorŭ vițiurî și miserii, caritatea a devenitŭ de multŭ timpŭ unŭ felŭ de religiune națională, căreia nu-i lipsesce darulŭ de a face minunî.

Dér caritatea nu esistă orî se 'nțelege greu fără idea de Dumneḑeu, fără sentimentulŭ religiosŭ, apoi manifeste-se elŭ sub orî-ce formă; căcî caritatea nu e mila, pe care i-o substitue Schoppenhauer, fundatorulŭ pesimismului. Caritatea nu este altruismulŭ positiviștilorŭ, lucru vagŭ, rĕu definitŭ și care pórtă unŭ nume de totŭ nenorocitŭ. Caritatea, *caritas*, însemnéză iubire, amorŭ, și nu póte iubi decâtŭ o ființă, care are sufletŭ, inimă, inteligență, séu care ne revócă prin câteva trăsurî, într'o mĕsură restrînsă, perfecțiunea supremă, perfecțiunea divină. Acéstă ideă, vechiă ca și genulŭ umanŭ, e atacată aḑî din tóte părțile, în numele sciinței. Femeile suntŭ chemate sĕ apere acéstă ideă în numele sentimentului, în numele iubirei eterne, în numele acestei trebuințe de devotamentŭ și de sacrificiu, care e însașî esența lorŭ. Luați-le acéstă putere de a iubi și de a se sacrifica, și ele vorŭ rĕmâné, prin celelalte facultățî ale lorŭ, inferióre bărbatului și nu vorŭ fi mai multŭ decâtŭ instrumentele, sclavele acestuia.

Dér nu numai prin sentimentŭ suntŭ chemate femeile a esercita asupra societății o influință salutară, ci și prin sciință. Dotate cu rațiune ca bărbatulŭ, și încă cu aceeașî rațiune, căcî nu e decâtŭ una, cum le-ar puté fi interḑisă sciința? S'a credutŭ multŭ timpŭ, și Molière a credutŭ, că le face o mare concesiune ḑicêndŭ, că ele trebue sĕ aibă claritate despre tóte. Nu, ele potŭ avé cunoscință despre tóte, ele potŭ cuprinde tóte sciințele, dér nu trebue sĕ le cuprindă pe tóte. Conferențiarulŭ găsesce inutilŭ de esemplu, și chiar periculosŭ pentru sănĕtatea lorŭ, ca sĕ fiă îndopate cu algebră, cu trigonometriă, cu mecanică, cu statistică și cu filologiă. Sciințele care le convinŭ suntŭ acelea care le facŭ a cunósce natura și umanitatea, universulŭ și sufletulŭ, fără a escepționa fisiologia și unele părțî ale filosofiei; dér femeile se vorŭ servi de sciințe mai alesŭ ca sĕ tragă din ele aplicațiunî folositóre asupra umanității și pentru ca se 'șî înalțe cugetarea; de asemenea vorŭ face usŭ de ele, pentru ca sĕ combată doctrinele egoiste și ateiste.

Cu acéstă ocasiune conferențiarulŭ revócă dovedile ce le-au datŭ despre capacitatea lorŭ în litere, în acéstă sferă a cugetării umane, femei ca d-nele de Staël și de George Sand. Dér nu e necesarŭ ca ele sĕ scrie pentru a servi prin litere interesele societății. E ajunsŭ ca ele sĕ judece și sĕ supravegheze; prin acésta ele esercită o mare putere, căcî ele facŭ succesulŭ. Ar fi de doritŭ, ca între femeile oneste și între femeile de spiritŭ sĕ se formeze o adevĕrată ligă, care sĕ închidă casa orî sĕ isgonéscă din ea atâtea romane, murdare care desonoréză sexulŭ lorŭ, care insultă în fiecare familiă pe soția, pe fica, pe mama, fiindŭ în acelașî timpŭ rușinea țĕrei lorŭ în țĕrile străine. Sĕ nu fiă mai puținŭ severe pentru pesimismŭ, ca pentru imoralitate și impudóre. „Pesimismulŭ, cum a ḑisŭ unŭ tênĕrŭ filosofŭ care a muritŭ, este religiunea desperării“. Prin acésta, e chiar religiunea sinuciderei, căcî popórelorŭ, care 'șî-au inoculatŭ acestŭ virus, nu le mai rĕmâne decâtŭ sĕ se disolve și sĕ móră.

Femeile vorŭ lucra din tóte puterile lorŭ la conservarea și perfecționarea societății, când vorŭ păzi flacăra sfântă a carității, credința în Dumneḑeu și în facultățile divine ale naturei umane. Paza acestei flacăre, care dă viĕță și care aparține tuturorŭ femeilorŭ oneste, este nu numai o operă de patriotismŭ, dér ea este mântuirea poporului, pentru a căruia conservare și perfecționare ele se devótéză și se sacrifică.

— Ca și femeia francesă așadéră, femeia română are nobila și măréța chemare d'a păzi flacăra sfântă a carității, a credinții în Dumneḑeu și în facultățile divine ale poporului românŭ, d'a lucra astfelŭ la perfecționarea societății românești cu acésta la conservarea poporului românŭ.

Sosirea şi plecarea trenuriloră şi posteloră în Braşovă.

I. Plecarea trenuriloră:

1. Dela Braşovă la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovă la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenuriloră:

1. Dela Pesta la Braşovă:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovă:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea posteloră:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sêcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

B. Sosirea posteloră:

a) Dela *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sêcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.